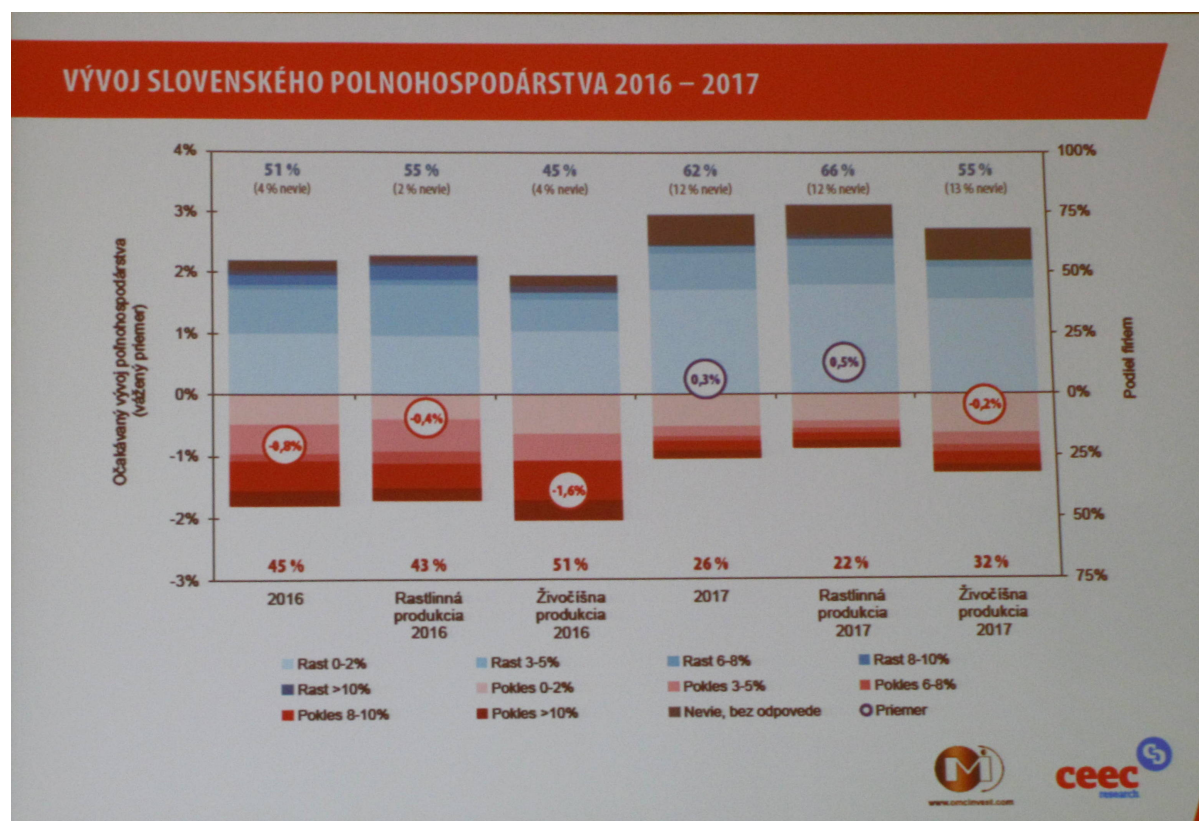

Milan Semančík: Tento rok obrat k lepšiemu nenastane

Príliš veľa optimizmu lídri slovenského poľnohospodárstva počas debaty nemali. Zhodli sa v tom, že ešte veľa vody pretečie – minimálne do roku 2017 – kým by slovenské poľnohospodárstvo mohlo začať mierne prosperovať. Podľa údajov najnovšej kvartálnej analýzy, ktorú počas Odbornej diskusie predstavili jej autori – spoločnosť CEEC Research, bude slovenské poľnohospodárstvo v budúcom roku stagnovať, očakáva sa mierny pokles na úrovni 0,8%. Pre rok 2017 pripúšťajú podľa analýzy riaditeľa poľnohospodárskych firiem nepatrnú rast o 0,3%, a to vďaka rastlinnej produkcii.

Rok plný paradoxov

Rok 2015 môžu roľníci, žiaľ, pokojne označiť za neúspešný, plný paradoxov a bez celkového zisku v sektore. Kým na jednej strane dostali do sýpok druhú najlepšiu úrodu hustosiatych obilnín za posledných 10 rokov, na strane druhej sa o zrnú výbornej kvality jeho odoberatelia príliš netrhajú a farmárov nevie z mizérie vytrhnúť ani jeho speňažovanie. Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Milan Semančík na úvod svojho vystúpenia pripomenul, že sme na začiatku roka zažili suchú jar, neskôr horúce leto a to všetko sa podpísalo pod výsledky rastlinnej produkcie. „Mali sme veľké obavy zo žatvy, ale s odstupom môžeme hovoriť, že dopadla výborne a z produkcie letných plodín môžeme byť spokojní. O niečo horšia situácia je v olejninách, pretože pri repke sa nezopakovali úrody z vlaňajška. Prepadli sme o 27%, ale aj tak sme si udržali úroveň 5ročného priemeru. Bilancovanie roka? Spokojnosť z produkcie, ale nespokojnosť so speňažovaním tejto úrody. Cenové nástroje sa výrazne medziročne nezmenili a ak sa zmenili, tak smerom dole a negatívne ovplyvnili speňažovanie. A trh s obilím sa výrazne nehýbal, a ani teraz sa výrazne nehýbe“, zhodnotil celkový výsledok letných obilnín predseda SPPK.

Záverečné čísla za rastlinnú produkciu ešte zamiešajú jesenné plodiny, pod ktoré sa podpísalo nežičlivé letné počasie. Poľnohospodári už teraz v rámci jesenného dispečingu nahlasujú regionálnym poľnohospodárskym a potravinárskym komorám a následne aj centrálnemu Úradu SPPK v Bratislave výpadky v produkcii cukrovej repy, zemiakov, kukurice či objemových krmovín pre chýbajúcu druhú či tretiu kosbu. Niektoré regióny potvrdzujú prepád aj o 50% v porovnaní s minulým rokom. Celkovo za celoslovenskú produkciu odhadujú výpadky na úrovni 20-30%.

Pohorela najmä živočíšna výroba

Žiaľ, v prípade bilancie živočíšnej výroby sa obrat k lepšiemu tento rok neudial a ani sa už do konca decembra neudeje. Rastlinná výroba je stále na tom o niečo lepšie. Stav zvierat sa nepodarilo stabilizovať, „Pokiaľ bude takýto vývoj pretrvávajúť, tak sa z nás stanú producenti základnej suroviny, ktorú vyvezieme za hranice a spätne dovezieme výrobky s pridanou hodnotou, čo je dlhodobou neudržateľný stav. Je najvyšší čas, aby sme urobili správne kroky na zastavenie tohto stavu“, pokračoval pred stovkou roľníkov počas Odbornej konferencie predseda SPPK Milan Semančík.

Z krízy sa snaží postaviť aspoň na kolená chov dojníc. Počas druhej mliečnej krízy (prvú zažívali prvovýrobcovia mlieka v roku 2009), ktorej spúšťačom boli následky ruského embarga na potraviny, stagnujúceho čínskeho záujmu o sušené mlieko a v apríli zrušených mliečnych regulačných opatrení, sa odhaduje strata vo výške 60 miliónov eur. Aktuálna septembrová priemerná nákupná cena surového kravského mlieka na úrovni 26,63 centov za kilogram mlieka je stále na míle vzdialená nákladom na jeho výrobu na úrovni 40 centov. „Pokiaľ sa nám ten rozdiel nepodarí vykryť, tak chovateľ je v hlbokej strate a musí sa zamýšľať, čo s tým, či to ustojí alebo nie. Avšak s dlhodobou stratou sa nedá robiť. Hodnotenie živočíšnej výroby je dlhodobo negatívne. Hľadajú sa doplnkové zdroje, ktoré by pomohli zmierniť tieto prepady a najmä straty z tohtoročnej mliečnej krízy“, dodal Milan Semančík.

[-----> Pozrite si fotogalériu z podujatia](#)

Rysujú sa konkrétnejšie termíny výplaty podpôr

Do mliečneho sektora (a nielen neho) onedlho natečú ďalšie zdroje, ktoré uvoľnila Európska komisia (2,46 mil. eur) a vláda SR (16,1 mil. eur). Predseda SPPK Milan Semančík priblížil poľnohospodárom počas Odbornej diskusie lídrov slovenského poľnohospodárstva konkrétnejší spôsob ich prerozdelenia. „K 2,46 mil. eur z EK by sa mali pridružiť národné prostriedky v rovnakom objeme. Peniaze by sa mali vyplatiť cez Pôdohospodársku platobnú agentúru ako forma podpory na dojniciu a prasnice s tým, že po odčítaní tejto sumy od 16,1 mil., ktorú poskytne vláda SR, by mal byť zvyšok vyplatený cez plemenárske služby. Hovoríme o cca 100 eurách cez plemenárske služby a o 30 eurách na dojniciu cez PPA. V tejto súvislosti sa musím ešte raz poďakovať za účasť prvovýrobcov na septembrovom verejnom zhromaždení, ktoré nám pomohlo získať tieto prostriedky a môžeme aj takto pomôcť sektoru výroby mlieka a čiastočne vykryť straty“, uviedol Milan Semančík.

Tieto peniaze by mali byť vyplatené koncom novembra. Ďalšie doplnkové zdroje, ktoré by mali ísť cez Národné poľnohospodárske a potravinárske centrum, by mali byť vyplatené rovnako koncom novembra - a mali by ísť na jalovice. Pôdohospodárska platobná agentúra na poslednom rokovaní s vedením SPPK ubezpečila, že výplatu 90% priamych platieb uskutoční v decembri tak, ako sú poľnohospodári zvyknutí.

Jana Holéciová, hovorkyňa SPPK
foto a video: Matej Korpáš